

ВИБОРИ ТА РЕФЕРЕНДУМ У МОЛДОВІ: СПРИЙНЯТТЯ В РОСІЙСЬКИХ МЕДІА Й СОЦМЕРЕЖАХ

ікар

інститут конфліктології та аналізу росії

Комплексний медіааналіз за допомогою
штучного інтелекту

РЕЗЮМЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Російська пропаганда, засоби масової інформації та російські соцмережі почали активно обговорювати вибори в Молдові з моменту офіційного старту передвиборчої кампанії в серпні 2024 року. Про це свідчить аналіз повідомлень російських телеканалів та відеоплатформ із використанням спеціалізованого інструменту на основі ШІ War of Words, а також застосування ШІ платформи Osavul для вивчення соціальних мереж.

Згадки кандидатів у президенти на російському телебаченні значно частіше стосувалися Майї Санду, ніж опозиційного кандидата Олександра Стояногло та інших політиків. Явно вища частота згадок проєвропейської президентки Молдови була пов'язана з метою сформуванню негативне ставлення до Майї Санду серед російської аудиторії.

Тема виборів у Молдові була тісно пов'язана з темою Придністров'я на пропагандистських каналах та платформі RuTube. Згадки Придністров'я за період передвиборчої кампанії іноді навіть перевищували за частотою самі президентські вибори в Молдові.

Окрім інтенсивних дискусій у пропагандистських телепрограмах, президентські вибори та референдум у Молдові стали темою активних обговорень у російських соціальних мережах. У день голосування повідомлення в Telegram про вибори президента Молдови зібрали понад 2 мільйони переглядів.

Загальна кількість переглядів повідомлень у російському сегменті Telegram 20-21 жовтня 2024 року перевищила 4,35 мільйона. Загальна кількість реакцій становила понад 81 тисячу.

Як і в пропагандистських телепередачах, теми, пов'язані з Майєю Санду, значно частіше обговорювалися в російському сегменті Telegram порівняно з опозиційним кандидатом Олександром Стояногло та іншими кандидатами.

Серед 482 джерел, які висвітлювали вибори у Молдові під час голосування та підрахунку голосів 20-21 жовтня 2024 року, 150 Telegram-каналів були скомпрометованими — їхня діяльність пов'язана з кремлівськими інформаційними кампаніями та маніпуляцією громадською думкою з метою медіа впливу на аудиторію.

Важливо підкреслити, що залученість подібних джерел під час висвітлення виборів у Молдові була удвічі більшою, аніж середнє використання подібних каналів для інших операцій впливу: зазвичай їхня частка складає 15%.

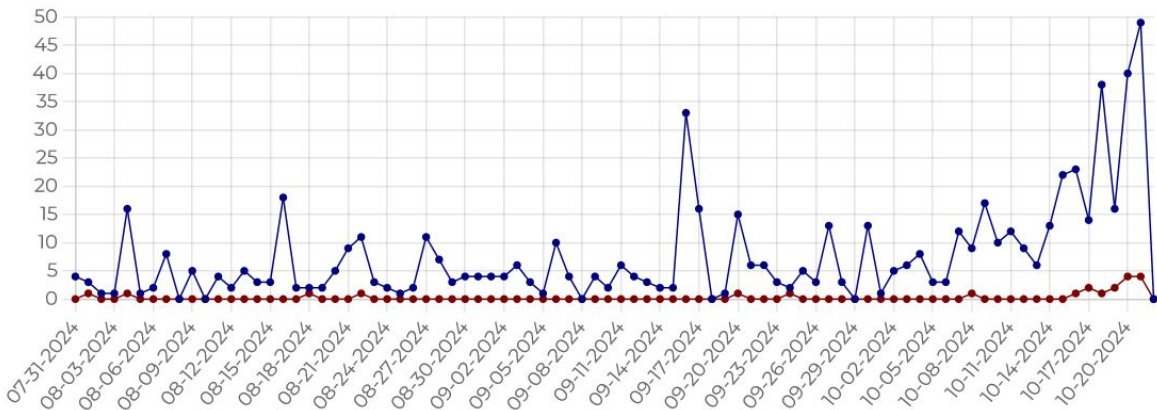
У день голосування та підрахунку голосів у Молдові їхня частка сягнула 31%.

ВИБОРИ В МОЛДОВІ НА РОСІЙСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ

20 жовтня 2024 року в Молдові відбулися президентські вибори та референдум щодо членства країни в Європейському Союзі. За результатами голосування, чинна президентка Мая Санду та опозиційний кандидат Олександр Стояногло вийшли до другого туру, який заплановано на 3 листопада 2024 року. Крім того, із незначною перевагою в кілька десятих відсотка, громадяни Молдови висловили підтримку європейському курсу країни, ухваливши рішення про інтеграцію до ЄС.

З моменту офіційного старту передвиборчої кампанії в серпні 2024 року вибори в Молдові привернули значну увагу російських ЗМІ та активно обговорювалися в російських соцмережах. Як показано на графіку, згадки про кандидатів на російському телебаченні значно частіше стосувалися Майї Санду (синя лінія), ніж опозиційного кандидата Олександра Стояногло (червона лінія).

Графік 1. Обговорення кандидатів на російському телебаченні та платформі RuTube.

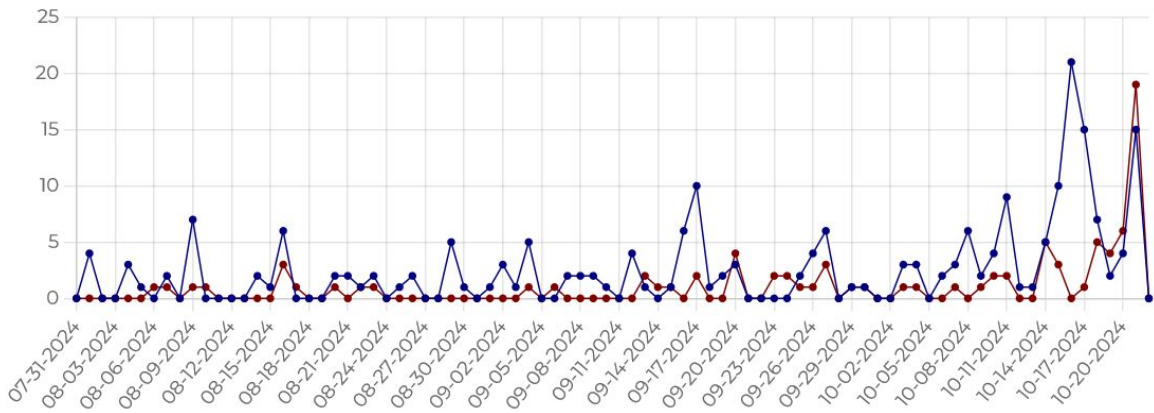

ПОРІВНЯННЯ ОБГОВОРЕННЯ ТЕМИ ВИБОРІВ І ПРИДНІСТРОВ'Я

З моменту здобуття незалежності Молдовою в 1991 році, Кремль постійно намагається зберегти свій вплив на країну, використовуючи різні механізми впливу. Одним з основних інструментів стала підтримка сепаратистського утворення — Придністровської Республіки, де досі розміщений російський військовий контингент, чисельністю близько півтори тисячі контрактників.

Як видно з графіку, тема Придністров'я (синя лінія) була широко висвітлена на пропагандистських каналах та платформі RuTube, іноді навіть перевищуючи за частотою згадок самі президентські вибори в Молдові (червона лінія). Це підкреслює, наскільки важливу залишається ця тема в російському інформаційному просторі.

Графік 2. Порівняння згадок виборів і Придністров'я в етері російських телепередач.

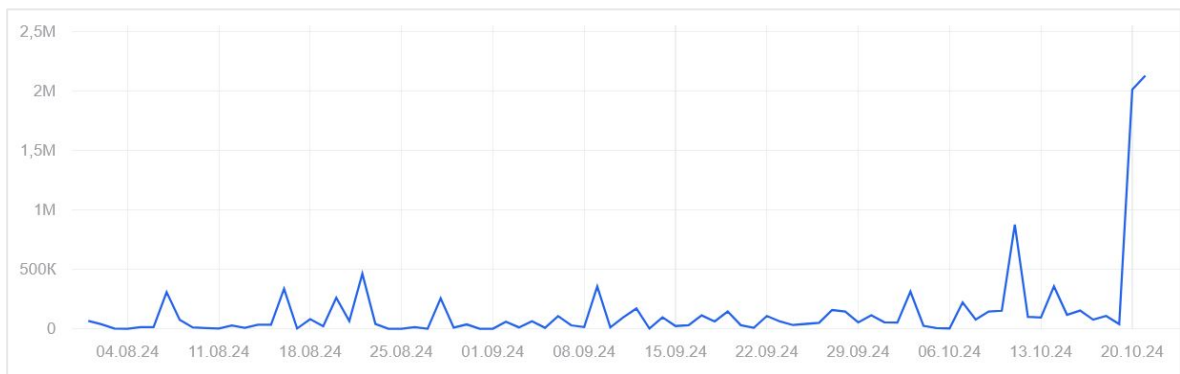
МОЛДОВСЬКІ ВИБОРИ ТА РЕФЕРЕНДУМ У TELEGRAM

Окрім інтенсивних дискусій у пропагандистських телепрограмах, президентські вибори та референдум у Молдові стали також темою активних обговорень у російських соціальних мережах.

У день голосування повідомлення в Telegram про вибори президента Молдови зібрали понад 2 мільйони переглядів. Однак інтерес до цієї теми в російському інформаційному просторі був високим уже від початку передвиборчої кампанії.

Як видно з графіку переглядів повідомлень про вибори в Молдові, чітко простежується хронологія подій, які викликали інтерес у російської аудиторії, зокрема й у кремлівських пропагандистських медіа. Однією з важливих подій стало повідомлення 7 серпня про відмову в реєстрації проросійського блоку "Перемога", очолюваного Іланом Шором, для участі в президентських виборах і референдумі. Значний інтерес викликала також зустріч Федерального канцлера Німеччини Олафа Шольца 21 серпня в Кишиневі та пропозиція невизнаної Придністровської Молдавської Республіки провести референдум на своїй території.

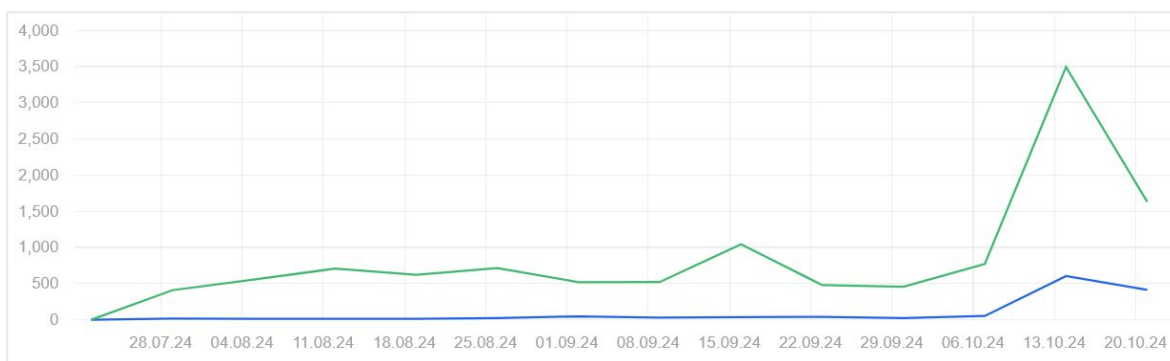
Графік 3. Кількість переглядів Telegram-повідомлень про вибори в Молдові.

ІНФОРМАЦІЙНА КАМΠΑНІЯ КРЕМЛЯ ПРОТИ САНДУ

Як і в випадку з пропагандистськими телепередачами, теми, пов'язані з Маєю Санду (зелена лінія), значно частіше обговорювалися в російському сегменті Telegram порівняно з опозиційним кандидатом Олександром Стояногло (синя лінія). Результати порівняльного аналізу кількості публікацій, представлені на графіку нижче, свідчать про те, що російська інформаційна кампанія зосереджувалася переважно на Санду, очевидно з метою сформуванню негативного ставлення до чинної президентки серед російської аудиторії.

Графік 4. Кількість Telegram-публікацій про кандидатів Санду та Стояногло.

Слід зазначити, що серед 482 джерел, які висвітлювали вибори під час голосування та підрахунку голосів 20-21 жовтня, 150 Telegram-каналів були скомпрометованими — їхня діяльність пов'язана з кремлівськими інформаційними кампаніями та маніпуляцією громадською думкою з метою медіавпливу на аудиторію.

Загальна кількість переглядів повідомлень у російському сегменті Telegram 20 та 21 жовтня перевищила 4,35 мільйона, тоді як кількість реакцій становила понад 81 тисячу. Найбільше уваги привернули пропагандистські канали, зокрема "Топор-live", чия аудиторія перевищує 4,28 мільйона читачів, і "Операція Z: Военкоры Русской Весны", з аудиторією понад 1,5 мільйона читачів.